

پذیرش طلاب حوزه علمیه

فراخوان سال تحصیلی ۱۴۰۰ - ۱۴۰۱

سطح ۴ تخصصی فقه مقلان

با اعطای مدرک تخصصی رسمی از سوی حوزه علمیه خراسان

مرکز تخصصی آخوند خراسانی^{ره}

مرکز تخصصی آخوند خراسانی^{ره} وابسته به دفتر تبلیغات اسلامی حوزه علمیه قم شعبه خراسان رضوی، با در اختیار داشتن ۵ گروه آموزشی علوم قرآن و حدیث، فقه و مبانی اجتهاد، فلسفه و کلام اسلامی، اخلاق، تعلیم و تربیت اسلامی و فرهنگ و ارتباطات اسلامی و ۱۱ عضو هیئت علمی و قریب به ۵۰ استاد پیوسته، به طراحی و برگزاری رشته‌های گوناگون علوم اسلامی با توجه به نیازهای آموزشی متنوع و ترکیبی حوزه علمیه مشهد می‌پردازد.

مزیت‌ها

- اعطای مدرک تخصصی رسمی سطح چهار حوزه علمیه خراسان
- بهره‌مندی از اساتید توانمند کشوری حوزه و دانشگاه و فضای آموزشی مجهز
- برنامه درسی معطوف به افق‌های نوین، پرورش تفکر و تجربه تحقیق
- بهره‌مندی از کتابخانه تخصصی، بانک چند رسانه‌ای و مشاوره‌های آموزشی و پژوهشی
- انتشار مقالات در نشریات دفتر تبلیغات اسلامی و عضویت در حلقه‌های علمی و تبلیغی
- بهره‌مندی از خوابگاه و امور رفاهی برای طلاب شهرستانی
- اعطای جوایز و کمک هزینه تحصیلی

اهداف اصلی مرکز

۱. پرورش کارشناسان، دانشوران و پژوهشگران نواندیش، کارآمد و نیازمحور در شاخه‌های مختلف علوم قرآن و حدیث، فقه، کلام و فلسفه، اخلاق، تعلیم و تربیت اسلامی و فرهنگ و ارتباطات اسلامی و آگاهی از آخرین دستاوردهای علوم اسلامی و دانش‌های مرتبط.
۲. توسعه ظرفیت آموزشی حوزه برای تولید علم و استنباط معارف اسلامی و استخراج نظام‌های معرفتی، حقوقی، اجتماعی، اقتصادی، سیاسی، اخلاقی و فرهنگی مبتنی بر اسلام و پاسخ به پرسش‌ها و دفع شبهات مرتبط.
۳. تقویت مباحث روش‌شناختی، دیدگاه‌های نظام‌واره، رویکردهای میان‌رشته‌ای، و مهارت‌های تحقیق و تولید علمی در حوزه علمیه.

گروه آموزشی فقه و مبانی اجتهاد

گروه آموزشی فقه و مبانی اجتهاد در دفتر تبلیغات اسلامی خراسان رضوی فعالیت خود را در سال ۱۳۸۲ با هدف «غنی‌سازی آموزش‌های فقهی حوزه در مسیر تولید و ارائه نظام‌های عملی اسلام برای زندگی در جهان معاصر» آغاز نمود و در سال ۱۳۸۵ به تصویب رسمی رسید. در حال حاضر آقایان حجج اسلام محمد حسن ربانی بیرجندی، علی رحمانی و مجتبی الهی خراسانی سه عضو هیئت علمی گروه آموزشی فقه و مبانی اجتهاد می‌باشند. در حال حاضر مدیریت گروه علمی فقه و مبانی اجتهاد برعهده حجت الاسلام والمسلمین محمدحسن ربانی بیرجندی است.

واژه «مقارن» از «مقارنه» است که به معنای «جمع» و «مصاحبت»، و اخیراً در معنای «مقایسه» به کار می‌رود. بنابراین فقه مقارن، به معنای فقه مقایسه‌ای است. «فقه مقارن» در اصطلاح، رویکردی در تحقیق و پژوهش در زمینه فقه است که فراتر از نقل و بررسی آرای فقهی یک مذهب، به نظرات دیگر مذاهب فقهی نیز توجه دارد. و به ارزیابی دیدگاه مذاهب می‌پردازد. بنابراین دامنه موضوع فقه مقارن، همه ابواب و مسائل فقه را در بر می‌گیرد، اما حجم آرای فقهی طرح شده در آن، گسترده‌تر از فقه مذهبی است.

نمونه‌هایی از تألیفات فقهی امامیه که نگاه مقارن را مد نظر داشته اند، عبارتند از: المبسوط (شیخ طوسی)، منتهی المطلب، تذکرة الفقهاء (علامه حلی)، المؤلف من المختلف (علامه طبرسی)، الإنصاف فی تحقیق مسائل الخلاف من کتاب جواهر الکلام (شیخ محمد طه نجف)، الفقه علی المذاهب الخمسة (شیخ محمد جواد مغنیه).

همچنین علاوه بر اینکه در کتب متعدد اصول فقه امامیه تا قرن دهم، اقوال و آرای عامه طرح و نقد می‌شده، تألیفات خاصی در باب اصول فقه مقارن از قبیل زیر به نگارش درآمده است:

الأصول العامة للفقه المقارن (علامه سید محمدتقی حکیم)، أصول الفقه (علامه مظفر)، أصول الفقه المقارن (آیت‌الله سبحانی)، دروس فی اصول فقه الإمامیه (علامه فضلی) و ...

اهمیت فقه مقارن

- در باب اهمیت فقه مقارن، به طور خلاصه می‌توان به زمینه‌های زیر اشاره کرد:
۱. فراگیرسازی عرضه فقه شیعه و حضور مقتدر آن در جهان اسلام
 ۲. تنقیح استدلال‌ها و ابداع احتمالات جدید
 ۳. توسعه و تکمیل فهم ادله نقلی
 ۴. تشخیص تقیه در روایات امامیه
 ۵. حل تعارض روایات احکام
 ۶. تشکیل جبهه واحد فقه اسلامی در برابر هجوم حقوقی غرب

اهداف رشته فقه مقارن

۱. پرورش دانشوران مسلط بر روش مقارن در فقه و مبانی اجتهاد، با محوریت فقه اهل بیت علیهم‌السلام و مقایسه با سایر مذاهب فقهی، و آشنا با نظام‌های مبتنی بر فقه مانند حقوق؛
۲. تربیت متخصصان لازم جهت تحقیق و بررسی انتقادی مذاهب فقهی و پاسداری از حریم فقه اهل بیت علیهم‌السلام در برابر شبهات گوناگون به ویژه از ناحیه سلفیه؛
۳. توسعه ظرفیت حوزه در رویکردها و روش‌های مقارن برای تولید علمی در مسیر استنباط احکام و نظام‌های اقتصادی، اجتماعی، حقوقی و سیاسی مورد نیاز جامعه اسلامی.

رویکردهای رشته فقه مقارن در برنامه حاضر

۱. تأکید بر مبانی، اصول و روش‌های معتبر و معاصر شیعه در تفقه و اجتهاد؛
۲. قراردادادن فقه امامیه به عنوان پایه اصلی و محور آموزش‌ها؛
۳. توجه به دانش‌های پایه و پیش‌نیاز لازم، و آموخته‌های پیشین دانش‌پژوهان در برنامه عمومی حوزه؛
۴. پرورش تفکر و پژوهش در دانش‌پژوهان و توجه به افق‌های نوین علمی؛
۵. تبدیل دانش‌های نظری پژوهش‌های فقهی به کاربردهای عملی در خلال دروس کارگاهی.

توانائی‌های دانش‌آموختگان

دانش‌آموختگان این رشته، به عنوان یک پژوهشگر کارآمد و نوپرداز در زمینه فقه و مبانی اجتهاد با روش مقارن، به تحقیق و تدریس در حوزه نقد و مقایسه مذاهب فقهی، و نگارش مقالات فقهی، اصولی و حقوقی در مراکز و مجلات علمی خواهند پرداخت، و نیز تخصص و آمادگی علمی لازم برای آغاز فعالیت‌های علمی معطوف به کسب اجتهاد خواهند داشت؛ ان شاء الله تعالی.

اساتید دروس رشته تخصصی فقه مقارن

- ۱- آیت الله احمد مبلغی، عضو مجلس خبرگان رهبری، مدرس خارج حوزه علمیه قم
- ۲- آیت الله ابوالقاسم علیدوست، عضو جامعه مدرسین حوزه علمیه قم
- ۳- آیت الله محمدجواد حبیبی تبار، مدیرگروه فقه و حقوق قضایی، مدرس خارج حوزه علمیه قم
- ۴- آیت الله سید منذر حکیم، رییس پژوهشکده الذریعة النوبیة، مدیر گروه فقه خانواده جامعه المصطفی العالمیه، مدرس خارج حوزه علمیه قم
- ۵- حجت الاسلام و المسلمین مجتبی الهی خراسانی: عضو هیئت علمی مرکز تخصصی آخوند خراسانی، مدرس خارج حوزه علمیه مشهد
- ۶- حجت الاسلام و المسلمین محمدحسن ربانی بیرجندی: عضو هیئت علمی مرکز تخصصی آخوند خراسانی، مدرس خارج حوزه علمیه مشهد
- ۷- حجت الاسلام و المسلمین سیدمحسن حسینی فقیه: مدرس خارج حوزه علمیه مشهد
- ۸- حجت الاسلام و المسلمین علی رحمانی، عضو هیئت علمی مرکز تخصصی آخوند خراسانی، مدرس سطوح عالی حوزه علمیه مشهد

جذب و پذیرش

شرایط عمومی پذیرش:

- تابعیت جمهوری اسلامی ایران؛
- التزام عملی به ولایت مطلقه فقیه؛
- سلامت جسمی و صلاحیت اخلاقی؛

شرایط اختصاصی پذیرش:

- دارا بودن مدرک علمی سطح ۳ تخصصی مرتبط با رشته تقاضا شده، یا کارشناسی ارشد از مؤسسات آموزش عالی حوزوی در رشته تخصصی مربوطه؛
- تبصره ۱: در صورت دارا بودن مدرک غیر مرتبط با رشته، با احراز صلاحیت شخص، توسط گروه علمی مرکز تخصصی، و تأیید گروه علمی مرکز مدیریت، امکان ادامه تحصیل در رشته تقاضا شده وجود خواهد داشت.
- تبصره ۲: ارائه مدرک سطح ۳ یا کارشناسی ارشد، تا آغاز اولین نیمسال تحصیلی لازم است.
- اشتغال رسمی و تمام وقت به تحصیل در حوزه علمیه خراسان
- قبولی در آزمون کتبی و مصاحبه علمی رشته مربوطه
- نداشتن منع قانونی از نظر مقررات نظام وظیفه.
- معمم بودن مستمر

زمان و مراحل پذیرش:

- زمان ثبت نام: ۶ تا ۳۱ تیرماه ۱۴۰۰ از طریق paziresh.dte.ir
- آزمون کتبی: ۸ شهریور ۱۴۰۰
- زمان مصاحبه علمی: ۱۴ شهریور ۱۴۰۰

نحوه ثبت نام اولیه:

- ورود به سایت Paziresh.dte.ir و تکمیل فرم، تعیین رشته تحصیلی و پرداخت ۵۰ هزار تومان بابت هزینه ثبت نام به صورت اینترنتی.

توجه:

- داشتن رمز دوم اینترنتی الزامی است. (وجه واریزی، قابل استرداد نمی‌باشد)
- مدارک ثبت نام در مصاحبه (پس از قبولی در آزمون کتبی):
- تصویر کارت ملی و یک قطعه عکس با پشت‌نویسی؛
- اصل و کپی مدرک سطح ۳ یا کارشناسی ارشد (تکمیل تعهدنامه ارائه مدرک تا ابتدای آغازین نیمسال تحصیلی برای داوطلبانی که مدرکشان حاضر نیست)؛
- ارائه ریز نمرات سطح ۲ و ۳؛
- تأییدیه از دو استاد حوزه مبنی بر صلاحیت علمی و اخلاقی تحصیل در سطح چهار تخصصی؛
- سایر گواهی‌های لازم برای امتیازات مصاحبه (تحقیقات و تألیفات چاپ شده و نشده، سوابق تدریس، رتبه‌های برتر کسب شده و ...).

تذکرات مهم:

- مدت تحصیل در رشته تخصصی فقه مقارن، پنج سال با احتساب رساله است؛
- دانش‌پژوهان پذیرفته شده، مجاز به تحصیل همزمان در سایر مراکز آموزشی حوزوی و دانشگاهی نیستند؛
- شرکت در کلیه دروس سطح چهار الزامی است؛
- سؤالات آزمون ورودی به صورت تشریحی است؛
- کسب حداقل ۷۰ درصد نمره در آزمون کتبی جهت راهیابی به مصاحبه علمی لازم است.

آزمون کتبی اختصاصی رشته فقه مقارن

منابع آزمون	ضریب	مواد
کفایة الأصول (اعوذ محمدکاظم خراسانی) المقصد السادس: في القتل في حجية ظواهر الألفاظ احجية الخبر الواحد المقصد السابع: في الاستصحاب المقصد الثامن: في تعارض الأدلة و الأمارات یا دروس في علم الاصول. الحلقة الثالثة (شهد سيد محمدباقر صدر) از ابتدا تا اول الدليل الشرعي، الوظيفة في حالة العلم الاجمالي، و الخاتمة في تعارض الادله	۴	اصول فقه
الأصول العامة للفقه المقارن (سيد محمدتقی حکيم) بحوث تمهيدية (۳)، أصول الفقه المقارن: الباب الأول القياس الإستحسان المصالح المرسلة / فتح الذريع و سدها		
المكاسب (شيخ مرتضى انصاري) از ابتدای کتاب البيع تا شروط المتعاقدين الإتصاف في مسائل دام فيها الخلاف (شيخ جعفر سبحانی) الوضوء في الكتاب و السنة، السجود علي الأرض، الجمع بين الصلاتين، متعة النساء	۴	فقه
دروس تمهيدية في القواعد الفقهية (شيخ باقر ابوالی) قاعدة لاتعاد / قاعدة لاضرر / قاعدة لاحوج / قاعدة يد	۲	کليات و قواعد فقه
نهج البلاغه: تجزيه و تركيب متن انتخابی	۱	ادبيات عرب

آدرس و شماره تلفن

مشهد، چهارراه خسروی، ابتدای خیابان آیت الله خزعلی، دفتر تبلیغات اسلامی خراسان رضوی،
اداره امور آموزشی و تهذیب
تلفن: ۰۵۱۳۲۲۳۳۸۰۲ و ۰۵۱۳۲۲۱۸۱۰۴

مركز تخصصی
آمحمد رضا
Abolmohsen
Center for Islamic Studies
وابسته دفتر تبلیغات اسلامی خراسان رضوی